Onbeş günlük
DURUM
TKP Yayın Bürosu

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz !

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNİN ENFORMASYON BÜLTENİ

Ek sayı: 11 Eylül 1974

Türkiye Komünist Partisi'nin 54.yıldönümü dolayısıyle yapılan toplantıda Politik Büro üyelerinden A.Saydan yoldaşın Politik Büro adına yaptığı konuşma.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ'NİN 54. YILDÖNÜMÜ:

DURUM VE ÇÖZÜM BEKLİYEN SORUNLAR

Yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi yöneticileri, zor zamanlarda, darboğazlarda parti saflarında fedakarca çalışan militan kadrolar, partiye yakın sempatizanlar, yarına daha büyük bir güvenle bakıyorlar. Bunun nedenleri değişiktir. Partiyi işçi sınıfından, emekçi yığınlardan izole etmek, onu yanlış politik hedeflere yöneltmek, çıkmaz sokaklara sürüklemek istiyen yöneticilerin bu likidatörce eylemlerine son verilmesi, partinin gerçek sınıfsal

hedeflerine,yani işçi sınıfına,emekçi yığınlarına,gerçek bir anti-emperyalist ve devrimci bir savaşa yöneltilmesi bu güvenin başlıca sebeplerinden biridir. Bunun yanında, partinin yeni Program ve Tüzük tasarılarının hazırlanması,ve bütün militan kadronun tenkit ve münakaşasına sunulması da bu güvenin yaratılmasında çok büyük bir rol oynadı.

Parti Merkez Komitesi'nin organı "Atılım" gazetesinin yayınlanması da bu güvenin yaratılmasında büyük katkıda bulundu.

Basın Yayın Bürosu'nun canlandırılması ve işler hale getirilmesi,Politbüro ve Sekreterliğin kurulması, yani parti yaşamının organlar vasıtasıyle işler hale getirilmeye başlanması,kollektif yönetim sisteminin kurulması bu güveni arttıran sebepler arasındadır.

Aşağı yukarı bir yıldan beri partinin program ve tüzük tasarılarının memleket içinde ve dışında bulunan örgütler tarafından tenkit ve münâkaşası yapıldı. Bu münâkaşalar bugün artık bitmiştir. Militan kadrolardan yığınla öneri ve yeni yeni fikirler geldi. Yakında redaksiyon komisyonu toplanıp bunları tasnif edecek ve tasarıları yeniden redakte edecektir.

Program ve Tüzük tasarılarının parti tarihinde görülmedik bir şekilde militan kadroların tenkit ve münakaşasına sunulması, partinin canlanmasına,fabrikalarda,yani işçi sınıfı arasında hızlı bir şekilde örgütlenme sürecine girmesine sebep olduğu gibi , gençlerin ve aydınların parti safların geniş ölçüde gelmelerine de sebep oldu. Bugün memleketin değişik bölgelerinde işçi sınıfının yoğun bulunduğu yerlerde Parti Program ve Tüzük tasarılarının ışığı altında ve yeni parti yönetiminin direktifleriyle fabrikalarda,sendikalarda,yani işçi sınıfının örgütü bulunduğu her yerde parti köklenmeye ve yerleşmeye,işçi sınıfının güncel,ekonomik , sendikal ve politik savaşlarına öncülük etmeye başlamıştır.Tasa-

rılar etrafındaki tartışmaların tam bir demokratik ortam içinde yapılması,fikirlerinden ötürü kimsenin kınanmaması,fikre saygı gösterilmesi ve fikirler etrafında geniş tartışmaların açılması Partiye güveni artırmış , geniş ölçüde örgütlenmesine yardımcı olmuştur.

"Atılım"ın yayınlanması da kollektif bir çabanın ürünüdür. Onun memlekette çoğaltılması ve dağıtılması partinin örgütlenmesine yardımcı oluyor. Yani,"Bizim Rasyo"nun, "TKP'nin Sesi" radyosunun, "Yeni Çağ" ve "Durum" gibi yayınlarımızın yıllardan beri işçi sınıfı,emekçi yığınları,gençlik ve aydınlar arasında ektiği tohumlardan hiçolmazsa bir kısmı,bugün TKP adına biçilmeye başlanmıştır. "Bizim Radyo"nun her gün milyonlarca yurttaş tarafından dinlendiği uzmanlar tarafından söyleniyor. Hem TKP, hem de bütün devrimci akımlar için bunun yarattığı imkânlardan faydalanmak önemli bir sorundur.

<u>TKP ve uluslararası durum:</u>

Türkiye emperyalizmin bütün askersel,politik ve ekonomik sistemlerine bağlı bir ülkedir. Bu bakımdan emperyalizmin uyguladığı değişik taktikleri gözönünde tutmadan,Sovyetler Birliği'nin, öteki sosyalist ülkelerin,dünya komünist ve işçi hareketinin elde ettiği başarıları hesaba katmadan doğru bir anti-emperyalist,sosyalizme açılan demokratik ve devrimci taktik ve stratejinin geliştirilmesine imkân yoktur.

Amerikan emperyalizminin ve NATO'nun bağımsız ve Birleşmiş Milletlere üye Kıbrıs devletinin varlığına son vermek için bir yandan faşist Yunan cuntasını, bir yandan da Türk burjuvazisini,Ecevit hükümetini,Sancar'ın militarist kliğini kullanmaya kalkışması emperyalizmin çöküş devrinin bütün niteliklerini yansıtmaktadır. Bağımsızlığına,NATO ve emperyalizm tarafından darbeler indirilen Kıbrıs,bir ölüm,gözyaşı ve göç ülkesi haline gelmiştir. Rum ve Türk faşistleri, emperyalizmin ajanları daha

geniş ölçüde,iki halkı da,yani Türk ve Rum emekçilerini kırmak ve daha geniş ölçüde birbirlerine düşman etmek imkânlarını bulmuşlardır. Kıbrıs'taki bu olaylar emperyalizmin,ulusal bağımsızlığını yıkarak girdiği her ülkeye sömürü,talan,soygun,katliamlar, sıkıyönetimler ve terör taşıdığını bir daha gösterdi.

Sürekli ekonomik,politik bunalımlar,hem Birleşik Amerika'yı hem Ortak Pazar ülkelerini, hem de Japonyayı sarsmaktadır. Emperyalist ülkelerin bu üç grubunda bunalımların hızı artıyor.Politik ve moral çöküntü daha da hızlanıyor. Watergeyt olayı,Nikson'un Cumhurbaşkanlığından çekilmesi,emperyalizmin,burjuva parlamentarizminin kokuşmuş tabanını bütün dünyaya açıkça göstermiştir.

Öte yandan, Gine-Bisao,Mozambik ve Angola halklarının Portekiz sömürgecilerine,faşistlerine karşı başarısını, Demokratik Portekiz Hükümeti kabul etmiş ,Gine-Bisao'nun ve Mozambik'in bağımsızlığını onaylamıştır. Böylece ulusal bağımsızlıkları için savaşan halklar,Viyetnam,Kamboç ve Laos'tan sonra yeni başarılar kaydetmişlerdir. Emperyalizm gerilemiş,emperyalizme karşı dünya savaş cephesi daha da güçlenmiştir.

Sovyetler Birliğinin ve öteki sosyalist ülkelerin ekonomik, politik ve bilimsel başarıları daha da artmış ve bu gelişme dünya devrim sürecini daha derinden etkilemeye başlamıştır.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde,işçi hareketi,köylü hareketi, tekelci kapitalizme karşı komünist,sosyalist akımlar arasında cepheleşme hareketleri kuvvetlenmiş,değişik sendikal akımlar arasında işbirliği sürekli bir nitelik kazanmaya başlamıştır.

Bu olumlu gelişmeler karşısında zayıflıyan emperyalizm saldırganlıklarından vazgeçmemiştir. Pekin yöneticilerinin,Mao'cuların teşvik ve desteği olmasaydı, emperyalizm bu derece saldırı cesaretini bulamıyacaktı. Mao'cular,dünya ölçüsünde emperyalizmin bütün saldırı örgütlerini desteklemektedirler. NATO'yu,

Ortak Pazar'ı kuvvetlendirmek ve onları ulusal kurtuluşları için savaşan halkların,sosyalist ülkelerin üzerine sürmek,Mao'cuların değişmez politikasıdır. Pekin,Avrupa ve Birleşik Amerika'da emperyalizmin politikasını yürüten güçlerin,politikacıların Kâbesi olmuştur. En son Batı Alman Hristiyan Demokrat Partisi'nin başkanı Helmut Kohl Pekin'de Mao'cularla anlaşmıştır. Kohl ve Pekin yöneticileri,İkinci Dünya Harbi sonucunda meydana gelen sınırları değiştirmek, Alman Demokratik Cumhuriyetini Batı Alman emperyalistlerine peşkeş çekmek konularında anlaşmışlardır. Helmut Kohl, Pekin'e hareket etmeden önce verdiği demeçte,kendisi için Avrupa politikasının temel dayanağının Pekin olduğunu söylemekten çekinmemiştir.

Uluslararası alandaki kuvvet dengesinin durumu özetle budur. Türkiye'deki kuvvet dengesine gelince:

Kıbrıs'a yapılan çıkarmanın saldırıya dönüşeceğini TKP MK daha ilk günde görmüş ve 20 Temmuz tarihli çağrısında bu noktayı belirtmişti. Gelişmeler bu görüşü doğruladı. Kıbrıs'a "barış,özgürlük,bağımsızlık" laflarıyle asker çıkaran güçler hemen saldırgan ve istilâcı durumuna geldiler. Bildiğimiz gibi,Amerikan emperyalizminin, NATO'nun Kıbrıs'ı bölmeyi ve üs haline getirmeyi öngören "Açeson" plânı uygulanmaya koyuldu.

Kıbrıs saldırısının ve olaylarının ayrıntılarını hepimiz biliyoruz. Bunları burada tekrarlıyacak değilim. Bu konuda,burada şunu belirtmek istiyorum: Ecevit hükümetinin emperyalizmle,Türkiye'deki en gerici çevrelerle, militarist klikle birlikte,bağımsız Kıbrıs devletine karşı saldırıya geçmesiyle Türkiye'deki kuvvetler dengesinde önemli değişiklikler meydana geliyor. Çünkü bu saldırı aynı zamanda Türkiye'ye de dönüktür. Hedeflerinden biri, Türkiye'de gelişmekte olan işçi hareketini ezmek,parçalamak,şovenizm afyonuyle gözleri boyamak, anti-emperyalist,demokratik,

kurtuluş hareketini Kıbrıs saldırısının dumanları içinde boğmaktı.

İlk günlerde, emperyalizm ve azılı gericilik bu hedeflere ulaşmış zannetmenin sevinci içindeydi. "Milli Birlik", "Elde edilen zafer" gibi sloganlarla,meydan,sarı sendikacılara,işçi düşmanlarına açılıyor,Halil Tunç ve ortakları grevleri ve toplu sözleşme görüşmelerini süresiz erteliyor, harp sanayinin kurulması için işçileri haraca bağlıyorlardı. Türkiye'nin, fabrikalara, ağır sanayiğe ve kalkınmaya ihtiyaç olduğu gerçeği kafalardan silinmek isteniyordu. Bu noktada kuvvetler dengesinde bir değişiklik olmuştu. Çünkü, işçi sınıfını hedeflerinden, emperyalizme, işbirlikçi burjuvaziye, sömürü ve talan düzenine karşı,demokrasi ve sosyalizm için savaş hedefinden şaşırtmak istiyenler yalnız Türk-İş yöneticileri ve iktidar çevreleri değildir. DİSK yöneticileri ve onların düzeyinde olan öteki sendikacılar da işçi sınıfına karşı emperyalizmin ve büyük burjuvazinin en sinsi ve en keskin silâhını,yani "sınıflar arasında barış" sloganını işçi hareketine aşılamak çabasındadırlar.

Bütün şovenist çabalara rağmen işçi ve emekçiler,azıtan enflâsyon karşısında haklarını savunmak istiyorlar,fakat çoğu yerde karşılarına satılmış sendikacıların,iktidar çevrelerinin duvarı çıkıyor. Buna rağmen yer yer grevlerin ve toplu sözleşme konuşmalarının devam ettiği bilinen bir gerçektir. Örneğin,Keban Barajındaki işçilerin "Bağımsız Türkiye", "Bağımsız Kıbrıs" şiarlarıyle gösteri yapmaları,işçi hareketinin ezilemiyeceğini gösteriyor.

Ne var ki, Kıbrıs olayları sendikal alanda yeni boşluklar yaratmıştır,kuvvetler dengesinde değişiklikler yapmıştır,meselâ, DİSK yöneticilerinden önemli bir kısmının gerçek sendikacılığın dışına gittiklerini açıkça göstermiştir. Bundan ötürü sendi-

kaların başına komünist militanları veya işçi sınıfının sınıfsal çıkarlarından yana olumlu elemanları geçirmek, sendika hareketinin çürük noktalarını yenilemek ve sendikaları sarı yöneticilerden temizlemek gereği, Kıbrıs olaylarıyle daha açık bir biçimde belirmiştir.

Kuvvet dengesinin bozulduğu noktalardan biri de, tekelci burjuvazinin dışında kalan milli burjuvazinin ve orta tabakaların politik gücünü temsil eden akımlarda meydana gelen boşluktur. CHP yöneticileri, yani Ecevit grubu, bugün artık emperyalizmin Türkiye'de en güvenilir dayanakları haline gelmişlerdir. Ecevit ve grubu, Yunanistan'ın NATO'dan çıkmasıyle meydana gelen boşluğu doldurmak, işçilerin, gençlerin ve emekçi yığınlarının uzun ve kanlı bir savaştan sonra Türkiye limanlarından kovdukları 6. Filoyu üslenmek üzere limanlarımıza davet etmişlerdir. Amerikalıların Girit'teki füze üsleri Türkiye'ye taşınabilecektir.

Kıbrıs saldırısıyle birlikte yerli yabancı holdinglerin, büyük toprak beylerinin halkın ekmeğine, kesesine saldırmak, enflâsyonu hızlandırmak imkânları da alabildiğine arttı. Beş hafta içinde karşılıksız 10 milyar lira kadar para piyasaya sürüldü. Milyarlarca lira işçi ve emekçilerden harac toplandı. Bütün bunlar karaborsacıların, istifçilerin, vurguncuların ve silâh tüccarlarının cebine indi.

Buğday üretimi bu yıl 11 milyon 800 bin ton civarındadır. Buna rağmen hükümet fiyatları düşürmek için 1 milyon ton buğday ithal etmeyi kararlaştırmıştır. Ecevit hükümeti, büyük toprak ve çiftlik beylerinin, buğday tüccarlarının, un fabrikatörlerinin elbirliğiyle buğday fiyatlarını yükseltmelerini, spekülâsyon yapmalarını, yani halkın ekmeğini çalmalarını engelleyici tedbir alacağına, dövizle buğday ithal etmek, yani ithalât tüccarlarını da zenginleştirmek yönüne gidiyor. Büyük toprak beyleri ve ser-

mayecilerle birleşiyor. Onların talanına yeşil ışık tutuyor.

Buğdayın fiyatı ton başına 215 lira iken bu çevreler 290 liraya yükseltmişlerdir. Ne var ki, küçük ve orta üreticiler buğdaylarını Toprak Mahsulleri Ofisi'ne tonunu 215 liraya satmışlardır. Ve elde ettikleri paralarla bankalara olan borçlarını ödemişlerdir. Bankalar bu paraları, büyük buğday tüccarlarına kredi olarak vermiştir. Tüccarlar bu kredilerle 10-15 gün içinde buğday fiyatını suni olarak 290 liraya kadar yükseltmişlerdir . ("Cumhuriyet" 4 Eylül 1974.)

Burada büyük tüccarlarla büyük toprak ve çiftlik beylerinin spekülâsyon için yakın bir işbirliğine geçtikleri görülüyor.Orta ve küçük üreticiyi,büyük sermayeye karşı savunacağını söyliyen Ecevit hükümeti bu zümrelerin kendi paralarıyle soyulmasına göz yumuyor,büyük tüccarlardan ve toprak beylerinden yana çıkıyor.

"İstanbul Ticaret Gazetesi"nin 2 Ağustos 1974 tarihli sayısında, hızlanan pahalılık hakkında şu rakamlar veriliyor. Yalnız verilen bu rakamlar bu yılın Haziran ayının sonuna kadar olan bir dönemi kapsıyor. Yani bu rakamlara, Kıbrıs saldırısıyle hızlanan bunalım ve enflâsyonun sonuçları dahil değildir. Bu yılın Ocak -Haziran döneminde toptan eşya fiyatları ortalama % 18 artmıştır. Geçen yılın aynı döneminde ise bu artış % 9 civarındaydı. Ecevit hükümeti bu yılın Şubat ayı başında iktidara geldiğine göre, geçen yıla kıyasla bu iki misli artış CHP-MSP iktidarı devrine rastlar. Geçen yılın Haziran ayından bu yılın Haziran ayına kadar, yani bir yıl içinde ortalama toptan eşya fiyatlarındaki artış % 33,8'i buluyor. Toptan eşya fiyatlarına göre Türk parası bir yıl içinde alım gücünü üçte bir yitirmiştir. Perakende fiyatlardaki artışlara göre ise, Türk parasının satınalma gücünün düşmesi çok daha fazladır.

Emperyalizm ve onun yerli işbirlikçileri Kıbrıs saldırısı-

nın yarattığı şovenist hava içinde işçi sınıfını ve devrimci g-
leri hem kendi hem de memleketin karşı karşıya bulunduğu gerçek
sorunlarından uzun zaman uzaklaştıramıyacaklarını farketmektedir-
ler. Bundan ötürü fırsatı ganimet bilerek seçimleri yenileme yolu-
na gitmek istiyorlar. Hattâ CHP,DP,CGP koalisyonundan söz edenler
olduğu gibi CGP'nin, yani Feyzioğlu partisinin Ecevit yönetimin-
deki CHP ile birleşmesinden söz edenler de vardır. Yani, emper-
yalizme bağlı işbirlikçilerden CHP ve taraftarları cepheleşmek,
birleşmek çabasındadırlar. Halk düşmanı ihanet cephesi elbirliği
yolundadır. TKP'ye konan yasağı kaldırmadan,anti-demokratik faşist
kanunları temizlemeden, demokratik basına yaşama hakkı tanımadan
büyük toprak beylerinin, büyük tekellerin, emperyalizmin hege-
monyasını kıracak tedbirler almadan,aksine onları güçlendirerek,
seçimlere gitmek,halkın oyunu çalmak istiyorlar. TKP ve onunla
birlikte bütün demokratik parti ve akımlar serbest bırakılmalı,
bütün demokratik basına söz hakkı tanınmalı ve ondan sonra seçim-
lere gidilmelidir.

<u>TKP'nin önünde duran başlıca ödevler:</u>

Yukarıda da belirttiğim gibi sendika hareketini sarı sen-
dikacılardan temizlemek ve gerçek sendikacıların hareketi ele
almalarını sağlıyacak bir politika izlemek. Bu politikanın başa-
rıyla uygulanması için işçi sınıfı içinde ve sendikalarda gere-
ken temel şartlar ve elemanlar mevcuttur.

CHP ve MSP yöneticilerinin seçimlerde halka verdikleri sö-
ze ihanet etmeleriyle tekeller dışı burjuvazinin,orta tabakala-
rın emperyalizm ve büyük burjuvaziyle çelişkileri ortadan kalk-
mış değildir. Ulusal burjuvazi kendisine yeni yeni politik önder-
ler ve güçler bulacaktır. Hatta bu güçler gerek CHP, gerek MSP
ve gerekse başka öbeklerde belirmeye başlamışlardır. Bazı CHP'-
li ve MSP'li bakanların Kıbrıs saldırısına karşı cephe aldıkları

bugün artık bilinen bir gerçektir. Bu direniş bu partilerin her kademesinde ve tabanında da mevcuttur.

Milli burjuvazinin bu direnişini güçlendirmek,daha da ileri götürmek için çaba harcamak, onu anti-emperyalist hedefler etrafında işçi sınıfının güçleriyle cepheleşmeye çekmek TKP'nin önünde duran başlıca ödevlerden biridir.

Mao'cular , Troçkist ve Kıvılcım'cılar ,işçi hareketini parçalamayı hedef edinen , açık veya sinsi bir anti-komünizm yürütenlere, TKP'yi inkar edenlere,yani burjuvazinin değişik boy ve soydaki ajanlarına,ortaklarına karşı sürekli savaş yürütmek,işçi sınıfının birliğini sağlamak ve gücünü arttırmak,toplumun anti-emperyalist,demokratik yönde gelişmesine yardımcı olmak savaşının temel taşıdır. TKP bu alandaki savaş bayrağını da hiç bir zaman elden bırakmıyacaktır.

TKP, proletarya enternasyonalizmine bağlı ve onun ilkelerine uyan bir partidir. Sovyetler Birliği Komünist Partisi,Alman Sosyalist Birlik Partisi, Bulgaristan Komünist Partisi ve sosyalist ülkelerde iktidarda bulunan kardeş partilerle bağları daha da sıklaştırmak,onların başarılarını Türkiye kamuoyuna duyurmak için TKP daha da büyük çabalar harcıyacaktır. Sovyetler Birliği,ADC, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ve öteki sosyalist ülkelerle Türkiye halkının dostluğunu geliştirmek, Türkiye'de anti-komünizmin yenilmesine, demokratik gelişmeye yardımcı olacaktır. TKP, bu dostlukların geliştirilmesi için elinden geleni esirgemiyecektir.

TKP, Alman Komünist Partisi'nin (DKP) Essen'de tertiplediği Kapitalist Ülkelerdeki Yabancı İşçiler Toplantısına, Brüksel'deki Avrupa Komünist Partileri Toplantısına, Paris'teki Şiliyle Dayanışma Forumuna, yine Paris'te 7-8 Eylül günlerinde yapılan FKP MK organı"l'Humanite" bayramına katıldı ve bu katılmalarında başarı elde etti.

Böylece TKP,Avrupa kardes komünist ve işçi partileri arasındaki yerini daha sağlam bir şekilde alıyor. Yunanistan,Fransa ve Alman Komünist Partileriyle yakın ve içten bağlar kuruldu. Bu partiler, gazetelerinde TKP'nin değişik materyallerine yer veriyorlar. Bu da hem TKP, hem de halkımızın yürüttüğü anti-emperyalist, demokratik savaşın dünya kamuoyuna daha geniş ölçüde yansımasını sağladı. Yani ulusal,sosyal kurtuluş savaşımız yeni yeni müttefikler kazandı. Ve bundan böyle de kazanmaya devam edecektir.

Hepinize başarılar dileriz !

10.9.1974